

Olycksförloppsundersökning

Bakgrund

Lagstiftning

Enligt Lagen (2003:778) om skydd mot olyckor kap 3 § 10 ska kommunen ”se till att olyckan undersöks för att i skälig omfattning klarlägga orsakerna till olyckan, olycksförloppet och hur insatsen har genomförts”.

Uppdrag och avgränsning

Undertecknad har fått i uppdrag av räddningschefen för räddningstjänsten Värnamo kommun att utvärdera olycksförloppet i samband med en brand på en gymnasieskola i Värnamo kommun onsdagen den 29 januari 2014.

Då brandorsaken är känd och att det inte var någon komplicerad räddningstjänstinsats koncentreras utvärderingen på de organisatoriska förutsättningarna vid händelsen.

Metod

Undersökningen bygger på intervju med insatsledaren från räddningstjänsten Värnamo kommun och personal på skolan. Den bygger även på insatsrapport från räddningstjänsten Värnamo kommun (rapportnummer 2014F00052).

Upplysningar om objektet

Byggnaden är en skola som omfattar två våningsplan med källare.

Byggnadens bjälklag består av gjutet betongvalv. Ytskikt på väggar består dels av betong och dels gipsskiva. Det vill säga ytskiktet betecknas som obrännbart/svårantändligt. Även innertaket kan klassas som svårantändligt.

Lektionssalarna är brandtekniskt avskilda från varandra. Dörren till den aktuella lektionssalen är försedd med dörrstängare, vilket innebär att dörren hålls stängd.

Byggnaden är försedd med automatiskt brandlarm med rökdetektorer i gemensamhetsutrymmen och vissa lektionssalar. Brandlarmet är av en äldre modell där man får utpekade sektioner med flera detektorer. Brandlarmet är dessutom utfört så att dagtid blockeras överföring av ett larm till SOSAlarm med hjälp av en fast timer. Efter klockan 16:00 släpper blockeringen och larmet fungerar som ett ”vanligt” automatiskt brandlarm med överföring till SOSAlarm, som sedan larmar räddningstjänsten Värnamo kommun.

Olycksförlopp

Branden börjar i en papperskorg i en lektionssal i källarplanet. Branden upptäcks av det automatiska brandlarmet klockan 15:56 tack vare att det finns en rökdetektor i lektionssalen. Elever och personal i skolan utrymmer densamma enligt rutin. Vid den aktuella tidpunkten var skoldagen slut, så det fanns ett fåtal elever och lärare i skolan.

BESÖKSADRESS

Lundbyvägen 1

POSTADRESSLundbyvägen 1, 331 53
Värnamo**TELEFON**

0370-37 79 00

ORG NR

212000-0555

E-POST

raddning@varnamo.se

WEBBPLATS

www.varnamo.se

TELEFAX

0370-37 79 31

BANKGIRO

141-7195

Skolans vaktmästare tar sig till brandlarmcentralen och läser ut att en brandlarmsektion i källaren löst ut. Vaktmästarna tar sig till källarplanet för att lokalisera orsaken till att larmet löst ut.

Inledningsvis finner de ingenting, så de börjar söka i lektionssalar och när de öppnar dörren till aktuell lektionssal finner de salen helt rökfylld och en brand med cirka en meter höga lågor i ett hörn direkt intill dörren. Sikten i salen är maximalt några meter. En av vaktmästarna tar sig till ett intilliggande pentry och hämtar några glasburkar med vatten. De släcker branden med hjälp av detta vatten. Samtidigt larmas räddningstjänsten av det automatiska brandlarmet eftersom klockan slagit 16:00 och blockeringen av larmöverföringen släppt.

När branden släckts tystar vaktmästarna brandlarmets larmdon. De som utrymt återvänder in i skolan igen när larmdonen tystnar.

En av vaktmästarna tar sig in i den rökfyllda lektionssalen för att öppna fönstren för att vädra ut röken.

Vid räddningstjänstens framkomst får de information av personal från skolan om orsaken till larmet.

Räddningstjänstens insats blev att säkerställa att branden var släckt samt att ventilera ut röken.

Ingen person behöver vård med anledning av branden.

Diskussion

Under undersökningsarbetet framkommer det ett antal intressanta reflexioner:

- Genom att byggnaden är uppförd med god brandteknisk klass, spreds branden inte utanför lektionssalen och knappt utanför startföremålet;
- Tack vare att dörren till lektionssalen var försedd med dörrstängare som fungerade spreds varken brand eller rök. Givetvis spreds rök när man öppnade dörren, men det är ju ofrånkomligt;
- Genom att byggnaden är försedd med automatiskt brandlarm och lektionssalen försedd med en rökdetektor fick man ett tidigt larm;
- Den lösning på blockering av larmöverföring som finns på skolan medförde att larmet till räddningstjänsten fördröjdes. Med en sådan lösning måste man säkerställa att larmning via 112 sker vid brand;
- Brandlarmcentralen är av en äldre modell, vilket medför att man inte kan få reda på vilken enskild detektor som löst ut. En nyare centralapparat som kan hantera detektorutpekning gör att man finner branden snabbare. Detta hade dock inte påverkat konsekvenserna i detta fall;
- Genom att man tystade larmdonen återvände de utrymda även om skolledningen inte ansåg att man skulle återvända in i lokalerna;
- När vaktmästarna skulle släcka branden användes varken den slangbrandpost som finns direkt intill den aktuella lektionssalen eller den brandsläckare som finns inte långt från salen. Anledningen till detta är inte känd;
- När branden släckts tog en av vaktmästarna sig in i den totalt rökfyllda salen för att öppna salens fönster för att ventilera ut röken. Att göra såhär tyder på okunskap om att brandgaser är giftiga att andas in och att de kan medföra att man tappar orienteringen, även i mindre lokaler.

Förslag till åtgärder

- Man bör överväga att ersätta den lösning på blockering av larmöverföring som finns i dag med en så kallad larmlagringsfunktion.
- Man bör undersöka möjligheten att förändra brandlarmcentralen så att ett larm förs vidare i det fall mer än en detektor löser.
- Man bör förändra rutinerna vid brandlarm så att man inte återvänder in i lokalerna bara för att larmdonen tystnat.
- Man måste säkerställa en rutin att man alltid larmar via 112 vid brand.
- Man bör utbilda såväl skolans egen personal som skolvaktmästare i brandkunskap regelbundet. Exempel på innehåll i en utbildning är kunskap om brandförlopp, brandredskap, brandlarm, utrymningsvägar och rutiner vid brand.
- Man bör diskutera brandskyddsfrågor regelbundet på APT och liknande. Exempel på diskussionspunkter är de lokala förhållandena utifrån ovanstående utbildning, såsom brandredskapens placering, utrymningsvägarnas placering och rutiner vid brand.

Undersökningen utförd av

Pär Liljekvist

Brandutredare, Räddningstjänsten Värnamo

Åtgärder

Rapport tillsänds Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap, Räddningstjänsten Värnamo kommun och berörd skola

Brandplatsen